

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแนวคิดทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง The Causal Relationship Model of the Self-discipline theory

ชญารัตน์ อิมโสมนัสสกุล

นักศึกษาลัทธิปรัชญาคณิศรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแนวคิดทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติบรรยาย การวิเคราะห์ปัจจัย และการวิเคราะห์เส้นทางด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายนอกบุคคลมีอิทธิพลทางตรงต่อวินัยในตนเองและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อวินัยในตนเองโดยผ่านปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยชีวสังคมมีอิทธิพลทางตรงต่อวินัยในตนเอง และมีอิทธิพลทางตรงต่อวินัยในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกปัจจัย ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองทั้งสามทฤษฎีมีความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของตัวแบบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับสูง

คำสำคัญ: วินัยในตนเอง, การทดสอบทฤษฎี, โมเดลความสัมพันธ์

Abstract

The purposes of this research were to examine the consistency of correlation of casual relationship model of self-discipline theory that influence student's self-discipline. The quantitative data were collected from questionnaires given to 420 students in Bangkok. The statistical analysis included descriptive statistic, factor analysis and path analysis by use of LISREL program. Based on meta-analysis, it was found that it was shown that both external factors and biosocial factors directly influenced self-discipline and indirectly through individual factors; and individual factors directly influenced self-discipline at a statistical significance level of 0.05. It could be concluded that the three theories concerning self-discipline were highly related to the empirical evidence.

Keywords: self-discipline, Theory-testing, Causal Relationship Model

บทนำ

ประเทศไทยมีวัฒนธรรมทางสังคมอันยาวนาน โดยเป็นสังคมที่มีคุณธรรม มีความรัก ความสามัคคี มีความเมตตาให้อภัยซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลและแบ่งปัน ในขณะยุคปัจจุบัน สภาพสังคมไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมมากกว่า การพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของสังคม (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2551)

จากสถิติจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซึ่งถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จากการเปรียบเทียบจำนวนคดีที่ถูกดำเนินคดีทั้งหมด ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2553 พบว่า สถิติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนของกรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ มีแนวโน้มในการกระทำความผิดมากขึ้น ทั้งความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุข เสรีภาพ ชื่อเสียงและการปกครอง ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด และความผิดอื่น ๆ (กลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2553) เช่นเดียวกับ วินัดดา ปิยะศิลป์ และพนม เกตุมาน (2550) กล่าวว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถือว่าเป็นระดับชั้นที่มีความสำคัญ และน่าจะเป็นระดับชั้นที่เหมาะสมที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการเสริมสร้างวินัยในตนเอง เพราะนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน

ปลายจะต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ และต้องมีการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ อย่างเนื่องจากว่าเป็นช่วงที่ร่างกายและอารมณ์กำลังจะผ่านจากวัยเด็กเป็นผู้ใหญ่ ต้องเผชิญกับความขัดแย้งของความคิด เป็นเด็กและความคิดที่เป็นผู้ใหญ่ อารมณ์จึงเปลี่ยนแปลงได้ง่าย อีกทั้งจะต้องพยายามปรับตัวให้เข้ากับการใช้ชีวิตในโรงเรียน เพื่อน และการเรียนหนังสือ ซึ่งนักเรียนในวัยนี้มีลักษณะเฉพาะด้านมีความคิดที่ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ไม่ฟังผู้อื่น ชอบการเปรียบเทียบกับผู้ที่โตกว่า จึงทำให้มีแนวโน้มที่จะทำให้นักเรียนคิดหรือมองตัวเองในทางลบ เมื่อไม่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ คงสิริ อัจฉริยะ (2552) กล่าวว่า นักเรียนขาดวินัยด้านความรับผิดชอบซึ่งเป็นวินัยที่ครอบคลุม พฤติกรรมวินัยด้านอื่น ๆ ด้วย เมื่อนักเรียนขาดวินัยด้านความรับผิดชอบส่งผลให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนรู้และปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา นักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนดไว้

จากปัญหาการขาดวินัยของคนในสังคมไทยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการมีวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายไว้ แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก สอดคล้องกับ จุฑาเทพย์ จิตคดี (2552) กล่าวว่า วินัยนั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม มีการอ้างอิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเองอย่างหลากหลาย เช่น (1) ทฤษฎีการเกิด

วินัยในตนเองของ Mowrer (1960) อธิบายว่า การเกิดวินัยในตนเองของบุคคลนั้นต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน รายได้ของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู การเป็นตัวอย่างที่ดีทัศนคติของบิดามารดา สภาพแวดล้อมทางครอบครัว สัมพันธภาพภายในครอบครัว สอดคล้องกับ จงกรณ์ ชมพวงส์ (2552) กล่าวว่า สภาพของครอบครัวที่ต้องแยกกันอยู่ของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ส่งผลให้นักเรียนบางส่วนมีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ในภาพรวม (2) ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมของ Peak and Havighurst (1972) อธิบายว่า อุปนิสัยส่วนบุคคล การควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบ ความอดทน ความฉลาดทางอารมณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พฤติกรรมก้าวร้าว มีผลต่อการควบคุมของอีโก (Ego-control) ซึ่งควบคุมจิตเหนือสำนึก (Predominantly conscious) ควบคุมของซูเปอร์อีโก้ (Super Ego-control) และควบคุมจิตใต้สำนึก ซึ่งเป็นกระบวนการที่คนนำมาใช้เพื่อจัดการหรือปรับแรงผลักดันภายในหรือความต้องการของตนเองให้แสดงออกเหมาะสม และอยู่ในขอบเขตที่สังคมยอมรับ (3) กระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ของ Matza ซึ่งว่าด้วยกระบวนการบ่มเพาะปลูกฝังพื้นฐานของระเบียบวินัยให้แก่สมาชิกของสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อที่จะให้ตนเองได้พัฒนาไปสู่การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งจะกระทำผ่านตัวแทนในการขัดเกลาทางสังคม (Agents of Socialization) กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่ถ่ายทอดวัฒนธรรม ค่านิยม และ

บรรทัดฐานทางสังคมให้แก่สมาชิก เพื่อให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม (Conklin, 1987)

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงปัจจัยหรือตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายพฤติกรรมวินัยในตนเองของนักเรียนได้ ซึ่งจะ เป็นผลดีต่อสถานศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปลูกฝังวินัยในตนเองของนักเรียน ที่ได้ทราบตัวแปรสำคัญดังกล่าว ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมเพิ่มเติม เพื่อปลูกฝัง พัฒนา และส่งเสริมปัจจัยนั้น ๆ ให้มีมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเองมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแนวคิดทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน

บททวนวรรณกรรม

แนวคิดการทดสอบทฤษฎี

ทฤษฎี หมายถึง แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็นเซตของมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เป็นข้อสรุปอย่างกว้างที่พรรณนาและอธิบายพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ ถ้าทฤษฎีได้รับการพิสูจน์บ่อย ๆ ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์ และปฏิบัติได้ ทฤษฎีมีบทบาทในการให้คำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏทั่วไปและชี้แนะการวิจัย

การสร้างทฤษฎีมีวิธีการและขั้นตอนที่แตกต่างกันตามประเภทของทฤษฎี ดังนั้น คือ ทฤษฎีเชิงตรรกะ (rational theory) และทฤษฎีเชิงประจักษ์ (empirical theory) (อรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2551) อธิบายดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีเชิงตรรก (rational theory) คือ ทฤษฎีที่สร้างขึ้นโดยกำหนดข้อความเป็นสัจพจน์ขึ้นมาก่อน ซึ่งถือเป็นข้อความที่เป็นจริงโดยไม่ต้องพิสูจน์ในเชิงประจักษ์ หลังจากนั้นก็ทำการนิรนัย ข้อความออกมาจากสัจพจน์ดังกล่าวหลาย ๆ ข้อความ แล้วสร้างข้อสรุปก็จะทำให้ได้เป็นความรู้ความจริง ทั้งนี้จะได้รับการยอมรับมาน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสมเหตุสมผลในการสร้างข้อสรุปว่าสอดคล้องเป็นไปตามข้อเสนอสัจพจน์มากน้อยเพียงไร ดังนั้น ทฤษฎีเชิงตรรกะ จะทำการพิสูจน์ความถูกต้องของสัจพจน์โดยอาศัยเหตุผลเป็นหลัก ตัวอย่างของทฤษฎีเชิงตรรกะ ได้แก่ ทฤษฎีทางคณิตศาสตร์และเรขาคณิต

2. ทฤษฎีเชิงประจักษ์ (empirical theory) ทฤษฎีที่สร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นพื้นฐานในการสร้าง ซึ่งทฤษฎีเชิงประจักษ์จะเป็นไปตามลำดับโดยการเริ่มจากการสังเกตปรากฏการณ์ที่เป็นรูปธรรมไปสู่การสร้างมดณฑทัศน์ ข้อเสนอ และสัจพจน์ที่มีความเป็นนามธรรมขึ้นเรื่อย ๆ

การทดสอบทฤษฎีต่าง ๆ ในเชิงประจักษ์ มี 2 แนวทางคือ (1) การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงประจักษ์ เช่น การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (meta-analysis) (2) โมเดลโครงสร้าง การวิเคราะห์ตามแนวทางนี้เป็นการตอบสนองความต้องการในการทดสอบทฤษฎีและโมเดลต่าง ๆ ซึ่งนับว่า

โมเดลโครงสร้างในปัจจุบันมีโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ตามโมเดลโครงสร้างมากมาย เช่น LISREL

Turnbull (2002) ทำการศึกษาการสร้างและทดสอบโมเดลของทฤษฎีโปรแกรมจากความรู้ทางการประเมินที่สั่งสมกันมา โดยใช้กระบวนการสร้างและทดสอบ 3 ขั้นตอน คือ (1) ใช้ผลการวิจัยก่อนหน้านี้นำมาพัฒนา และพิสูจน์องค์ประกอบและความสัมพันธ์ของโมเดลหรือการสังเคราะห์งานวิจัยมาเป็นกรอบความคิดเชิงทฤษฎี (2) นำการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมาใช้ยืนยันความมีเหตุผลของกลไกเชิงสาเหตุ (causal mechanism) ของเนื้อหาภายในโมเดลนั้น และ (3) นำการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงข้ามเนื้อหา (cross-validation analysis) มายืนยันความมีนัยทั่วไปของกลไกเชิงสาเหตุไปยังเนื้อหาอื่นที่ต่างออกไป

ดังนั้น การทดสอบทฤษฎี เป็นการประเมินความสมเหตุสมผลของทฤษฎี ซึ่งการทดสอบทฤษฎีจะช่วยให้ทราบว่า ความเหมาะสมตามสถานการณ์ ในการพัฒนาซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นนั้นอยู่ ณ จุดใด

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้น ประเด็นที่สำคัญประเด็นหนึ่งคือ เรื่องของวินัย ซึ่งวิจัยจะทำให้มนุษย์มีคุณภาพ การอยู่ร่วมกันมาก ๆ ในสังคม ต้องอาศัยวินัยช่วยให้สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อยและสงบสุข วินัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นที่ต้องการของทุกสังคมทุกประเทศชาติในโลก ซึ่ง ปุณยนุช วรรณโกวิท (2551) กล่าวว่า วินัยเป็นข้อบังคับของสังคมสำหรับควบคุมความ

ประพจน์ ส่วนรวมของคนในสังคมที่ต้อง
ประพจน์ปฏิบัติตามเพื่อความเป็นระเบียบ
เรียบร้อย เช่นเดียวกับ ธนาพร ศรีโสภณ (2553)
อธิบายว่า วินัย หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์และ
ข้อบังคับที่กำหนดขึ้นโดยบุคคลในสังคม เพื่อให้
สังคมนั้น ๆ มีระเบียบแบบแผน ขนบธรรมเนียม
ประเพณีและข้อปฏิบัติ และใช้ควบคุม
พฤติกรรมตนเอง บุคคลในสังคม เพื่อให้สังคมมี
ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ทั้งนี้ วินัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลที่อยู่
ร่วมกันเป็นสังคมไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ และเป็น
ปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จในการพัฒนา
ประเทศ ไม่ว่าจะหน่วยงานหรือองค์กรใดก็
ตาม ถ้าปราศจากวินัย องค์กรนั้น ก็ตั้งอยู่ไม่ได้
นับว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญยิ่งโดยเฉพาะ
คุณภาพของคนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ “ความมีวินัย”
ซึ่ง Hurlock (1984) มีความเห็นว่าการปลูกฝัง
ระเบียบวินัยนั้น จะช่วยให้เด็กรู้สึกมั่นใจโดย
บอกว่สิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ ช่วยให้
เด็กหลีกเลี่ยงต่อความรู้สึกผิดหรืออับอายต่อสิ่ง
ที่ผิด ควรรู้สึกที่หลีกเลี่ยงไม่ได้นี้จะทำให้ไม่มี
ความสุข และเกิดการปรับตัวที่ยาก วินัยจะช่วย
ให้เด็กอยู่ในมาตรฐานของสังคม ช่วยให้เด็กได้
เรียนรู้การประพจน์ตน ที่จะเป็นทางไปสู่การเป็น
ผู้นำที่น่ายกย่อง นับถือเป็นข้อบ่งชี้ของความรัก
และการยอมรับที่สำคัญ คือการปรับตัวประสบ
ผลสำเร็จและมีความสุข ช่วยรักษาแรงจูงใจใน
การเสริมแรงของตน ซึ่งกระตุ้นให้เด็กได้รับสิ่ง
ที่เป็นความต้องการของเขา และช่วยให้เกิดการ
พัฒนาจิตสำนึก ศีลธรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการ
ทำให้เด็กมีการตัดสินใจ และควบคุมพฤติกรรม
ด้วยตนเอง

ดังนั้น การมีวินัยในตนเองมีความจำเป็น
และความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการอยู่ร่วมกันใน
สังคม เนื่องจากวินัยเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตาม
กฎ ระเบียบ แบบแผน หรือข้อตกลงที่สังคม
กำหนดให้ประพจน์ตามเพื่อความสงบสุข
เรียบร้อยของประชาชนส่วนรวมและสังคม
ดังนั้น วินัยในตนเองเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมและ
ปลูกฝังให้เด็กเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง
สามารถควบคุมตนเองได้และยังช่วยเป็นกรอบ
ของการแสดงพฤติกรรมให้มีความเหมาะสม
นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้บุคคลประสบ
ความสำเร็จในทุก ๆ ด้าน ทำให้การดำเนินงาน
ด้านต่าง ๆ ในสังคมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
ส่งผลให้การอยู่ร่วมกันในสังคมมีความสุข

การควบคุมตนเอง

ไชยรงค์ วรรณาม (2549) กล่าวว่า การ
ควบคุมตนเองเป็นความสามารถของบุคคลที่จะ
กระทำพฤติกรรมด้วยเหตุผล และความอดทน
เพื่อให้เกิดผลที่ดีต่อพฤติกรรมตามที่ตน
ปรารถนา แม้บุคคลนั้นต้องเผชิญกับปัญหา
อุปสรรค หรืออยู่ในภาวะที่เกิดความขัดแย้งใน
จิตใจโดยบุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและ
กระบวนการที่จะไปสู่เป้าหมายของตนเอง
เช่นเดียวกับ ปอแก้ว ศิริจันทร์ (2546) นิยาม
การควบคุมตนเอง ว่าหมายถึงความสามารถที่
จะกระทำพฤติกรรมด้วยเหตุผลและความอดทน
เพื่อให้เกิดผลดีตามที่ต้องการ หรือหลีกเลี่ยงที่ไม่
ดีที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยตนเองในปริมาณ และ
คุณภาพที่เหมาะสมเป็นเวลานานพอที่จะไปสู่ผล
ที่ต้องการในอนาคตได้ ซึ่งเป็นการลดความสำคัญ
ของอิทธิพลภายนอก และทำให้บุคคลมีอิสระ
ที่จะกำหนดพฤติกรรมของตนเองได้มากขึ้น

การควบคุมตนเองประกอบด้วยลักษณะทางจิตใจหลายประการคือ การมองเห็นความสำคัญของประโยชน์ที่จะมีในอนาคตมากกว่าประโยชน์ในปัจจุบัน เลือกระทำพฤติกรรมที่แสดงถึงการอดได้รอได้ เพราะเชื่อว่าการกระทำของตนจะส่งผลให้เกิดตามที่ต้องการได้ นอกจากนี้ การควบคุมตนเองยังมีความสำคัญต่อพฤติกรรมหลายประเภท เช่น การคงอยู่ของพฤติกรรมที่เหมาะสมในชั้นเรียน การลดพฤติกรรมก้าวร้าว การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน การพัฒนาความสามารถในการเรียน (ปอแก้ว ศิริจันทร์, 2546) ดังนั้น บุคคลที่มีการควบคุมตนเองมาก จึงมีความสามารถในการเลือกระทำพฤติกรรมด้วยความคิดอย่างมีเหตุผล มีการวางแผนการกระทำและในทางตรงข้ามบุคคลที่มีการควบคุมตนเองน้อยจะขาดความสามารถในการประเมิน และเลือกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยเหตุผล มักกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามใจตนเองโดยไม่คิดถึงผลของการกระทำ ขาดทักษะในการแก้ปัญหาไม่สามารถยับยั้งการกระทำ หรือควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์เมื่ออยู่ในสภาวะที่ต้องเผชิญปัญหาหรือเกิดความขัดแย้งในจิตใจ (แสงทิพ อัครวิริยะกิจ, 2547)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2554 ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย (1) โรงเรียนสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพใน

สังกัดอาชีวศึกษาเอกชน (2) โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (3) โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (ขยายโอกาส) ในสังกัดกรุงเทพมหานคร (4) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน (มหาดเล็กหลวง) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ยืนยันองค์ประกอบของทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของ Mowrer ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมของ Peak and Havighurst และกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของ Matza ที่มีอิทธิพลต่อการมีวินัยในตนเองของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งได้ดังนี้

1. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของรายงานการวิจัย ศึกษาการกระจายของรายงานตามตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ ส่วนตัวแปรที่มีมาตราวัดเป็นแบบมาตราช่วง ใช้วิธีการคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เป็นการวิเคราะห์ห่อภิมาณโดยการประมาณค่าดัชนีมาตรฐานสำหรับงานวิจัยในแต่ละเรื่องในรูปของค่าขนาดอิทธิพล การวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย (descriptive statistics) เพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงของค่าดัชนีมาตรฐาน เพื่อให้ทราบค่าเฉลี่ย การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง

3. เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล โดยใช้ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

4. เป็นการวิเคราะห์เพื่ออธิบายความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression)

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปร ที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเองโดยใช้การวิเคราะห์ด้วยโมเดล LISREL

ผลการวิจัย

ปัจจัยภายนอกบุคคล (OUTSIDE) มีอิทธิพลทางตรงต่อวินัยในตนเอง (DISCIPLI) ด้วยขนาดอิทธิพล 0.374 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน 0.035 เป็นอิทธิพลทางตรงด้านบวก และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อวินัยในตนเองโดยผ่านปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล (QUALIFI) ด้วยขนาดอิทธิพล 0.377 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน 0.031 โดยเป็นอิทธิพลทางอ้อมด้านบวก

ปัจจัยชีวสังคม (SOCIAL) มีอิทธิพลทางตรงต่อวินัยในตนเอง (DISCIPLI) ด้วยขนาดอิทธิพล 0.069 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน 0.031 เป็นอิทธิพลทางตรงด้านบวก และมีอิทธิพลทางตรงต่อวินัยในตนเองโดยผ่านปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล (QUALIFI) ด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.370 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน 0.035 โดยเป็นอิทธิพลทางอ้อมด้านบวก

ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล (QUALIFI) มีอิทธิพลทางตรงต่อวินัยในตนเอง (DISCIPLI) ด้วยขนาดอิทธิพล 0.377 อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน 0.031 ซึ่งเป็นอิทธิพลทางตรงด้านบวก

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเชิงสาเหตุกับวินัยในตนเอง (R) พบว่า มีค่า 0.92 และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) พบว่า ตัวแปรเชิงสาเหตุสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรวินัยในตนเองได้ร้อยละ 85

ในทุกปัจจัย ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองทั้งสามทฤษฎีมีความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของตัวแบบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับสูง

อภิปรายผล

มิติด้านสังคมและวัฒนธรรมที่พบในงานวิจัยเชิงปริมาณ และนำมาสังเคราะห์ด้วยวิธีการอภิปรายนั้นมีขนาดอิทธิพลเล็กน้อย ทั้ง ๆ ที่มีทฤษฎีและแนวคิดมากมายที่อธิบายถึงความสำคัญของมิติทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลส่งผลต่อวินัยในตนเองของมนุษย์ในแต่ละสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทั้งนี้มิติทางด้านสังคมและวัฒนธรรมมีความละเอียดอ่อน มีความสลับซับซ้อนจนไม่สามารถทอนมิติทางด้านสังคมและวัฒนธรรมออกมาเป็นตัวแปรที่นำมาศึกษาในบริบทของการวิจัยเชิงปริมาณได้ รวมทั้งในการวิเคราะห์จะรวมคนเข้าเป็นกลุ่ม ๆ ตามลักษณะที่กำหนดกลายเป็นกลุ่มลักษณะหรือกลุ่มตัวแปรในภาพรวม ความเป็นบุคคลของปัจเจกชนแต่ละคนไม่มีโอกาสแสดงออกมา นักวิจัยมุ่งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่ง

ได้ให้ความรู้ในระดับหนึ่งแต่ความเป็นบุคคลใน
ฐานะผู้กระทำ ที่มีความสลับซับซ้อนแตกต่างกัน
ไปยากที่จะอธิบายออกมา (ชาย โพลิตา, 2547)
จึงให้การสังเคราะห์งานวิจัยในมิติด้านสังคมและ
วัฒนธรรมมีจำนวนของค่าขนาดอิทธิพลเพียง
เล็กน้อยเท่านั้นเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ ที่
มีจำนวนของค่าขนาดอิทธิพลจำนวนมาก

การทดสอบทฤษฎีความรู้การเกิดวินัยใน
ตนเองของทฤษฎีเมาเรอร์ Mowrer ทฤษฎีของ
Peak and Havighurst และทฤษฎีกระบวนการ
ขัดเกลาทางสังคม 9socialization ของ David
Matza พบว่า ทฤษฎีความรู้การเกิดวินัยใน
ตนเองทั้งสามทฤษฎีมีความสัมพันธ์กับข้อมูลเชิง
ประจักษ์ในระดับสูง และมีค่าน้ำหนัก
องค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้
ใกล้เคียงกัน คือ (1) ตัวแปรแฝงภายนอกปัจจัย
ภายนอกบุคคล (ทฤษฎีของเมาเรอร์)
ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร มีความ
เชื่อมั่นของตัวแปรแฝง เท่ากับ 0.86 และมีความ
ความแปรปรวนที่สกัดได้เท่ากับ 0.76 โดยค่า
น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกต
ได้ที่เป็นตัวบ่งชี้มีค่าตั้งแต่ 0.19-0.90 อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า (2) ตัวแปร
แฝงภายในปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล (ทฤษฎีของ
Peak and Havighurst) ประกอบด้วยตัวแปร
สังเกตได้ 7 ตัวแปรมีความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง
เท่ากับ 0.78 และมีความแปรปรวนที่สกัดได้
เท่ากับ 0.13 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
มาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้มีค่า
ตั้งแต่ 0.76-0.97 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ทุกค่า (3) ตัวแปรแฝงภายนอกปัจจัยชีวสังคม
(ทฤษฎีกระบวนการขัดเกลาทางสังคม

Socialization ของ David Matza) ประกอบด้วย
ตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปรมีความเชื่อมั่นของตัว
แปรแฝงเท่ากับ 0.87 และมีความแปรปรวนที่สกัด
ได้เท่ากับ 0.69 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
มาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้มีค่า
ตั้งแต่ 0.75-0.93 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1
ทุกค่าแสดงว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการมี
วินัยในตนเอง ในระดับสูง สอดคล้องกับ จร แก้ว
ช่วย (2552) เชื่อว่า การปลูกฝังความมีวินัยจะต้อง
มีการฝึกฝนตั้งแต่แรกเกิดจนเจริญเติบโตเป็น
ผู้ใหญ่โดยอาศัยการฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ อย่าง
ต่อเนื่อง และอาศัยแรงจูงใจด้านต่าง ๆ มาช่วย
เสริมสร้างในการฝึกเพื่อให้มีพัฒนาการเป็นไป
ตามที่สังคมต้องการ และพัฒนาไปสู่การมีวินัยใน
ตนเอง อันเป็นยอดปรารถนาสูงสุดของการพัฒนา
ด้านระเบียบวินัย และในกระบวนการขัดเกลา
จะต้องอาศัยปัจจัยแวดล้อมจากหลาย ๆ ฝ่ายช่วย
สนับสนุน เช่น บิดา มารดา ชุมชน สังคม จึงจะ
พัฒนามาเป็นลักษณะที่เด่นชัดในจิตสำนึกของ
บุคคลนั้นจนกลายเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องมีเหตุผล
ของบุคคลนั้น และ อติเรก เวียงสิงห์กอ (2552)
กล่าวว่า วินัย หมายถึง ข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ กฎ
กติกาก ที่วางไว้ให้คนในชุมชน สังคม กลุ่มคน ได้
ปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดความมีระเบียบ เกิดความ
สงบของชุมชน ถ้าไม่ปฏิบัติตามก็ถูกสังคมลงโทษ
เช่น ถูกตำหนิ ถูกว่ากล่าวตักเตือนเพื่อไม่ให้ละเมิด
สิทธิของคนอื่นการมีวินัยในตนเองนั้น จำเป็นอย่าง
ยิ่งที่คนทุกคนจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับตนเองเป็น
พื้นฐาน มิฉะนั้นแล้วการที่จะคบหาสมาคมหรือ
ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมย่อมจะเป็นไป
ได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าไม่สามารถสร้าง
วินัยในตนเอง ให้เกิดขึ้นได้แล้ว การจะสร้างวินัย

เพื่อส่วนรวมย่อมจะเกิดขึ้นไม่ได้ ทั้งนี้เพราะวินัยในตนเองเปรียบเสมือนเครื่องปรุงแต่งขัดเกลานิสาสัยใจคอให้บุคคลเป็นคนที่มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ สุจริต และรักสวย รักงาม รักความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยและเมื่อสามารถปฏิบัติตนให้มีวินัยได้แล้ว วินัยนั้นจะนำความสุขกายสบายใจมาสู่ตนเองซึ่งลักษณะที่กล่าวนี้แสดงถึงการบรรลุวุฒิภาวะทางจิตของบุคคลสอดคล้องกับ Ausubel (1968) ให้ความหมายว่า การมีวินัยในตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาตามจิตสำนึกของตนเองซึ่งจะมีหน้าที่ คือ (1) เป็นการอบรมนิสัยและฝึกคนให้มีพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐาน (2) ทำให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของตน คือ สามารถปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม เชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเองได้ รู้จักควบคุมและมีความอดทน (3) เกิดจากมโนธรรมภายในจิตใจที่มาจากประสบการณ์และมีพัฒนาการมาเป็นลำดับ (4) สร้างความมั่นคงทางอารมณ์ให้แก่ผู้ปฏิบัติ เพราะกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมยอมรับจะเป็นกรอบแนวความคิดที่บุคคลนั้นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เหมาะสมและแนวความคิดนี้ก็จะพัฒนาจนกลายเป็นวินัยในตนเอง และ Mussen, John and Kagan (1969) ศึกษาพบว่า การฝึกวินัยให้แก่เด็ก โดยการใช้เหตุผลและให้ความรักเป็นการฝึกวินัยที่ให้เหตุผลที่สุดและช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสมองของเด็ก เพราะช่วยให้เด็กเข้าใจเหตุผลหรือมาตรฐานสังคมที่พ่อแม่ต้องการ วิธีนี้จะช่วยให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงขึ้น

ดังนั้นการปลูกฝังวินัยให้กับเด็กไม่ใช่เรื่องง่าย จำเป็นต้องอาศัยบุคคลหลายฝ่ายและใช้

วิธีการที่หลากหลายจะใช้แนวคิดทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งไม่ได้แต่จะต้องใช้วิธีการบูรณาการให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา วัฒนธรรม ประเพณี และการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมที่จะเกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. การผลิตและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับวินัยในตนเองต้องมีการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีวิธีวิทยากระบวนการต้นในการศึกษาวิจัยรวมทั้งวิธีวิทยาการวิจัย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นในสังคมไทย นักวิชาการและนักวิจัยต้องช่วยกันกำหนดทิศทางและความรู้เกี่ยวกับวินัยในตนเองในสังคมไทย เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่การผลิตองค์ความรู้ที่เป็นระบบการและมีเนื้อหาที่เหมาะสมในสังคมไทย

2. การวิจัยในระยะต่อไป ควรให้ความสำคัญกับแนวทางการเปลี่ยนแปลงของสังคม และการเป็นปัจเจกที่เป็นผู้กระทำ การเปลี่ยนแปลง โดยให้ครอบคลุมถึงประเด็นอื่น ๆ ที่ยังไม่มีการศึกษาหรือประเด็นที่มีการศึกษาน้อย ทั้งนี้เพื่อเติมเต็มช่องว่างขององค์ความรู้ที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและพัฒนาในเรื่องวินัยในตนเองของคนในสังคมไทย

3. ในรายงานการวิจัยควรมีการประมาณค่าของขนาดอิทธิพลไว้ด้วย เพื่อสะดวกในการสังเคราะห์งานวิจัยในเชิงปริมาณในลำดับต่อไป

4. การสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งต่อไปในกรณีที่จะสังเคราะห์งานวิจัยที่มีปัญหาที่ค่อนข้างกว้างและเป็นปัญหาทางสังคมนั้น นักวิจัยควรต้องให้ความสำคัญและทำการนิยามตัวแปรที่ใช้

ในการวิจัยอย่างรอบคอบ (โดยเฉพาะตัวแปรทางด้านจิตวิทยา-ด้านสังคมศาสตร์-ด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่ค่อนข้างมีความเป็นนามธรรมสูง (subjective) และขึ้นอยู่กับทฤษฎีที่นำมาใช้) ต้องให้ครอบคลุมนิยามตัวแปรในงานวิจัยแต่ละเรื่อง ขณะเดียวกันนักวิจัยต้องมีความชัดเจนว่าตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแต่ละเรื่องเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร การทำความเข้าใจนิยามของตัวแปรในแต่ละเรื่องจะช่วยให้ นักวิจัยมีความชัดเจนว่าผลการวิจัยที่ได้จาก

งานวิจัยในแต่ละเรื่องมีค่าแตกต่างกันของค่านิยามและการวัดตัวแปรในแต่ละเรื่องด้วย

6. เนื่องจากการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อวินัยในตนเอง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับนักเรียนในภาพรวม ดังนั้นจึงควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของโมเดล (model cross-validation) กับประชากรต่างกลุ่ม เช่น เด็กเร่ร่อน หรือคนทำงาน เพื่อยืนยันความเป็นสากลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุวินัยในตนเองต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2553). *สถิติเด็กทำผิด*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- คงสิริ อัจฉริย. (2552). *การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนนวนิ นทรราชูทิศอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (กศ.ม. การบริหาร การศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จงกรณ์ ชมพวงค์. (2552). *การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านกอกดอนพยอม จังหวัดบุรีรัมย์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- จเร แก้วช่วย. (2552). *การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนคูเมือง วิทยา อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุฑาเทพย์ จิตคดี. (2552). *การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนด้านการตรง ต่อเวลาโรงเรียนวัดบ้านปะเคียบ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาย โพลีตา. (2547). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ สถาบันประชากรและสังคม*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ไชยยงค์ วรนาม. (2549). *พัฒนาการการควบคุมตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่สามที่มีมีโนภาพแห่งคน ต่างระดับกัน ในเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 2*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลทาง การศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ธนาพร ศรีโสภณ. (2553). การศึกษาพฤติกรรมการมีความมีวินัยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปานกลางจากการฝึกของผู้ปกครองที่ได้รับการฝึกโดยชุดฝึกอบรมพัฒนาพฤติกรรมการมีความมีวินัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2551). “ความสัมพันธ์ระหว่างสถิติกับการวิจัย”. สักทอง: วารสารการวิจัย, 15(1/2552, มกราคม-มิถุนายน): 1-13.
- ปอแก้ว ศิริจันทร์. (2546). ผลของการฝึกมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการ พัฒนา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญยงษ์ วรณโกวิท. (2551). การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายโรงเรียนเทศบาลพลประชานุกูล อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แสงทิพ อัครวิริยะกิจ. (2547). พฤติกรรมการคุกคามทางเพศผู้อื่นของนักเรียนชายที่ได้รับสื่อที่แฝงการแสดงออกทางเพศและมีจิตลักษณะควบคุมตนเองแตกต่างกัน: กรณีศึกษาของนักเรียนชายโรงเรียนในจังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อดิเรก เวียงสิงห์ก้อ. (2552). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าเสี้ยว อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี. ปรินญาณิพนธ์การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัย. พิษณุโลก: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Ausubel, D. P. (1968). *Educational psychology: A cognitive view*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Conklin, John E. (1987). *Sociology: An Introduction* (2nd ed.). New York: Macmillan.
- Hurlock, Elizabeth B. (1984). *Child Development*. New York: McGraw-Hill.
- Mowrer, Orval H. (1960). *Learning Theory and Behavior*. New York: Wiley.
- Mussen, P. H., John, J. Conger, & Jer Kagan. (1969). *Child Development and Personality* (3rd ed.). New York: Harper & Row.
- Peak & Havighurst, R. J. (1972). *Developmental Task and Education* (3rd ed.). New York: Longman.
- Turnbull. (2005). *Home School Relations* (2nd ed.). Boston: Allyn & Bacon.